

Politolog Petr Drulák: Z bruselského blázince

- CZ24 News | 20. února 2024

ČESKO / EU: Politolog Petr Drulák dnes píše o tom, proč jsou některé rezoluce EP vzdálené realitě, v níž žijí běžní občané, a připomínají spíš blázinec.

Viktor Orbán nazval v nedávném rozhovoru Evropský parlament (EP) blázincem. Při té příležitosti navrhl návrat k předchozí praxi, kdy europoslanci nebyli voleni přímo, nýbrž delegováni národními parlamenty. Tento krok zpět by mohl oslabit nápor evropské ideologie, k jehož hlavním původcům se EP svými rezolucemi řadí. V půlce ledna přijal v rozmezí několika dnů hned dvě, před nimiž je třeba se mít obzvláště na pozoru.

Jedna se věnuje [evropskému historickému vědomí](#). Pokouší se vnést evropskou propagandu do výuky dějepisu. Mimo jiné vyzývá k vytváření manuálů a kurzů pro učitele, které by zajistily, že se dějiny budou učit po evropsku. Co to znamená? Má se opustit důraz na národní dějiny a namísto toho se věnovat dějinám evropským a globálním. Také je prý třeba učit evropskou integraci a výhody nadnárodního uspořádání kontinentu. Výuka má rovněž potírat šovinismus, genderové stereotypy a mocenské nerovnosti, jimiž jsou údajně evropské dějiny přetíženy. Má se proto zaměřit na marginalizované skupiny, a to nejlépe v duchu mezikulturním a mezisekčním, který různé skupiny historických obětí propojuje.

Ačkoliv rezoluce varuje před politizací dějin a zdůrazňuje respekt k historickým faktům, ve svém závěrečném odstavci bezelstně volá potom, aby navrhované změny přispěly k vytvoření evropské veřejné sféry a vědomí evropského politického osudu. Pokud by autorům nebránila politická korektnost, museli by říci vytvoření evropského národa. Ale v Bruselu je slovo národ nevyslovitelné, mluví se o démos či právě o společné veřejné sféře a vědomí společného osudu. Lze debatovat o tom, zda je to politicky žádoucí či nikoliv, ale bez debaty zůstává, že se jedná o mocenský cíl, který se svobodou výzkumu a respektem k faktům nic společného nemá.

Rezoluce už odráží, co se velké míře ve výuce odehrává. Žáci se v podstatě nedozví nic o historických panovnících a dalších mužích, kteří se po staletí podíleli na utváření osudů evropských národů. Nedozví se o nich nic už proto, že z pohledu údajných evropských hodnot, na něž se rezoluce odvolává, se jedná o rasistické, šovinistické, homofobní zločince. Do centra historické pozornosti se dostávají domnělé či skutečné oběti. Má se to jako s každým progresivistickým experimentem, začíná tím nejlepším úmyslem a končí katastrofou. Jistě je dobře, pokud se žáci něco dozvědí také o temné stránce velkých postav a událostí. Nicméně to má smysl pouze jako dodatečná dokreslující informace chránící před černobílým viděním. Pokud se však tato temná stránka stává hlavním příběhem a událostí, jichž byla součástí, ani nejsou pořádně vyloženy, historické vědomí se rozpadá.

Může se zdát, že nebezpečí těchto návrhů otupuje důraz rezoluce na digitalizaci ve výuce a moderní výukové metody, které se opírají o diskusi spíše než o předávání znalostí. K výuce jako takové rezoluce přistupuje s neskrývaným odporem. I školení učitelů mají probíhat nehierarchicky formou diskuse s kolegy za účasti aktivistů z nevládních organizací. Důslednou aplikací těchto metod vyrostou lidé, kteří jsou připraveni diskutovat o všem, aniž by čemukoliv skutečně rozuměli. Každá diskuse totiž předpokládá určité znalosti, bez nich nemá smysl. Proto lze brát jako dobrou zprávu, že si žáci příliš neodnesou ani z té evropské ideologie, neboť i ta vyžaduje určité znalosti.

Ale možná strůjci toho všeho ani nechtějí žádné informace předávat, nýbrž jen rozbít schopnost historicky uvažovat, ať už národně či nadnárodně. Dějinné vědomí založené hlubokými znalostmi historických souvislostí totiž do jisté míry chrání před mocenskou manipulací. Jeho absence vytváří

dav, který je ochoten přijmout cokoliv. Ráno bojovat proti domnělému fašismu potíráním Trumpa, večer aplaudovat autentickému ukrajinskému nacistovi v kanadském parlamentu.

Těm, kdo by se destrukci historického vědomí bránili příliš vehementně, je určena jiná rezoluce. Požaduje, aby nenávistný projev byl zařazen na společný evropský seznam zločinů. Evropský seznam zločinů zahrnuje obzvláště vážné zločiny přesahující hranice, byl zamýšlen pro potírání terorismu, obchodu s drogami a lidmi, padělání či praní špinavých peněz. Má umožnit, aby pachatelé nemohli unikat spravedlnosti zneužíváním rozdílů v národních justičních procedurách. O jeho rozšíření může jednomyslně rozhodnout Rada EU, naposledy se tak stalo po ruském vpádu na Ukrajinu, kdy se seznam rozšířil o porušování evropských sankcí.

Je čeho se bát. Víme, z čeho všeho dokáží progresivističtí aktivisté a zideologizovaná justice udělat nenávistný projev. Pronásledování nenávistného projevu dnes například znemožňuje nestrannou veřejnou debatu o migraci, nepřizpůsobivých menšinách a lidech přetvářených genderovými experimenty. Nenávistným projevem se snadno může stát vyzdvihování státnických činů minulosti, které dnešní progresivista hodnotí jako zločiny. Nestane se obhajoba poválečného odsunu Němců z Československa evropským nenávistným projevem? Vlastenečtí učitelé dějepisu pak budou přinejmenším jednou nohou v kriminále. Na druhou stranu nejspíše nebude pronásledována nenávist namířená proti bílým mužům. Stali se lovnou zvěř, vůči níž si každý může dovolit cokoliv.

Rezoluce EP nejsou právně závazné. Ale i když je Rada EU bude ignorovat, což se často děje, jsou součástí evropského právního řádu a formují právní vědomí. Aktivisté v evropských i národních institucích se na ně mohou odvolávat při prosazování svých projektů. V EP takové rezoluce vznikají, protože uvnitř instituce se utvořilo patologické politické mikroklima odtržené od atmosféry, v níž žijí běžní Evropané. Uskutečnění Orbánova nápadu by toto klima přinejmenším oslabilo. Ale to by se neobešlo bez revize lisabonské smlouvy, a tedy bez souhlasu všech členských států. To nelze očekávat. Proto je třeba vycházet z reality přímých voleb. Přistupovat k nim tak, aby do parlamentu přicházeli lidé, kteří se s evropskou ideologií nejen neztotožňují, ale ani jí s příchodem do Bruselu nepodlehnu.

[ZDROJ](#)